

Słowo wstępne

Na przełomie 2010 i 2011 r. ukazała się książka pt „Monografia Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego” wydana przez Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego oraz KTN w Kielcach. Jest to pozycja zawierająca aktualne dane dotyczące środowiska fizyczno-geograficznego oraz zasobów kulturowych jednego z ciekawszych pod względem geo- i bioróżnorodności parków krajobrazowych naszego województwa. Autorami książki są m.in. pracownicy naukowcy naszego Uniwersytetu, Państwowego Instytutu Geologicznego Oddz. Świętokrzyskiego, Instytutu Ochrony Przyrody PAN w Krakowie oraz IGiPZ PAN w Warszawie. Wiele zagadnień poruszanych w opracowaniu zostało opisanych na podstawie własnych materiałów badawczych. Celem książki była kompleksowa prezentacja potencjału środowiska Parku oraz edukacja czytelnika w zakresie istnienia zasobów przyrodniczych (ich zmienności i złożoności), potrzeb ochrony obiektów cennych przyrodniczo oraz sposobów gospodarowania zasobami przyrodniczymi zgodnie ze zrównoważonym rozwojem, uwrażliwianie na konieczność rozumnej koegzystencji człowieka i przyrody.

Książka liczy 395 stron, jest starannie wydana, bogato ilustrowana, zawiera szereg poglądowych map. Publikacja została dofinansowana przez WFOŚiGW w Kielcach, Urząd Marszałkowski oraz UJK w Kielcach.

prof. UJK dr hab. inż. Anna Świercz (redaktor naukowy Monografii)

Spis treści

MONOGRAFIA CHĘCIŃSKO-KIELECKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO pod red. Anny Świercz

1. WSTĘP (A. Świercz)
2. CEL UTWORZENIA PARKU (A. Świercz)
3. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, GRANICE (P. Czarnecki, K. Tomasik)
  - 3.1. Struktura użytkowa gruntów
4. RYS HISTORYCZNY OCHRONY PRZYRODY (C. Jastrzębski, A. Massalski)
5. PRZYRODA NIEOŻYWIONA
  - 5.1. Dziedzictwo geologiczne (J. Urban)
    - 5.1.1. Zarys ewolucji i budowy geologicznej Parku
    - 5.1.2. Wartości naukowe oraz ewidencja stanowisk geologicznych i geomorfologicznych
    - 5.1.3. Walory geoturystyczne
  - 5.2. Jaskinie i stanowiska krasowe (J. Urban, A. Kasza)
    - 5.2.1. Jaskinie
    - 5.2.2. Stanowiska krasu kopalnego
    - 5.2.3. Powierzchniowe formy krasowe
    - 5.2.4. Znaczenie naukowe
  - 5.3. Pokrywa glebowa i jej walory użytkowe (A. Świercz)
    - 5.3.1. Charakterystyka głównych typów i podtypów gleb Parku
    - 5.3.2. Pokrywa glebowa wybranych obszarów Parku
  - 5.4. Wody powierzchniowe (T. Ciupa, R. Suligowski)
    - 5.4.1. Wody płynące i stojące
    - 5.4.2. Działy wodne
    - 5.4.3. Zasilanie atmosferyczne
    - 5.4.4. Charakterystyka hydrologiczna
    - 5.4.5. Wpływ człowieka na środowisko wodne Parku
  - 5.5. Wody głębinowe (J. Prażak)
6. SZATA ROŚLINNA, POROSTY, GRZYBY
  - 6.1. Charakterystyka typologiczna i przegląd zbiorowisk roślinnych (A. Przemyski, J. Solon)
    - 6.1.1. Charakterystyka wybranych grup zbiorowisk roślinności naturalnej i półnaturalnej
  - 6.2. Ciepłolubne i kserotermiczne nieleśne zbiorowiska roślinne (J. Łuszczyński, B. Łuszczyńska)
  - 6.3. Zbiorowiska synantropijne (B. Maciejczak)
  - 6.4. Porosty (A. Łubek)
  - 6.5. Grzyby wielkoowocnikowe (J. Łuszczyński)
  - 6.6. Wybrane zagadnienia florystyczne i fitogeograficzne (A. Przemyski, B. Maciejczak, E. Bróz)
    - 6.6.1. Ogólna liczba gatunków i struktura syntaksonomiczna
    - 6.6.2. Analiza ekologiczna flory roślin naczyniowych

- 6.6.3. Analiza geograficzna flory roślin naczyniowych
- 6.6.4. Gatunki rzadkie, zagrożone i ginące oraz podlegające ochronie prawnej
- 7. FAUNA I STRATEGIA JEJ OCHRONY (J. Bąk, B. Ichniowska – Korpula, P. Sidło)
- 7.1. Entomofauna
- 7.2. Malakofauna
- 7.3. Ichtyofauna
- 7.4. Herpetofauna
- 7.5. Awifauna
- 7.6. Teriofauna
- 7.7. Gatunki rzadkie, zagrożone i ginące oraz podlegające ochronie prawnej
- 8. FORMY OCHRONY PRZYRODY: STAN, ZAGROŻENIE, ZAGOSPODAROWANIE (A. Świercz)
- 8.1. Rezerваты
- 8.2. Pomniki przyrody
- 8.3. Natura 2000
- 8.4. Obszar Chronionego Krajobrazu i pozostałe formy ochrony
- 9. DZIEDZICTWO KULTUROWE (A. Świercz)
- 9.1. Wprowadzenie
- 9.2. Archeologia (C. Jastrzębski)
- 9.3. Zasoby architektoniczno-krajobrazowe (A. Świercz)
- 9.3.1. Zabytki kultury materialnej
- 9.3.2. Urbanistyka i ruralistyka
- 9.4. Zabytki kultury przemysłowej (C. Jastrzębski)
- 9.5. Tradycje kultury ludowej (A. Świercz)
- 10. LUDNOŚĆ I SIEĆ OSADNICZA (I. Kiniorska)
- 11. ELEMENTY ZAGOSPODAROWANIA TURYSTYCZNEGO (C. Jastrzębski)
- 11.1. Ośrodki wypoczynkowe
- 11.2. Szlaki turystyczne
- 12. WYBRANE WSPÓŁCZESNE ZAGROŻENIA PARKU (A. Świercz)
- 13. ZARZĄDZANIE OCHRONĄ DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO (A. Świercz)
- A MONOGRAPH OF THE CHEĆIŃSKO-KIELECKI LANDSCAPE PARK

WYKAZ AUTORÓW

1. **Dr Jolanta Bąk**, Instytut Biologii UJK w Kielcach, e-mail: jolanta.bak@ujk.edu.pl
2. Prof. UJK dr hab. Tadeusz Ciupa, Instytut Geografii UJK w Kielcach, e-mail: tcupa@ujk.edu.pl
3. **Inż. Piotr Czarnecki**, Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych, e-mail: piotrczarnecki1@poczta.onet.pl
4. **Dr Barbara Ichniowska-Korpula**, Instytut Biologii UJK w Kielcach, e-mail: barbara.ichniowska-korpula@pu.kielce.pl
5. **Dr Cezary Jastrzębski**, Instytut Geografii UJK w Kielcach, e-mail: mdc@neostrada.pl
6. **Mgr Andrzej Kasza**, Speleoklub Świętokrzyski, e-mail: andrzejka@poczta.onet.pl
7. **Dr Iwona Kiniorska**, Instytut Geografii UJK w Kielcach, e-mail: iwona.kiniorska@ujk.kielce.pl
8. **Dr Anna Łubek**, Instytut Biologii UJK w Kielcach, e-mail: alubek@ujk.edu.pl
9. **Prof. UJK dr hab. Janusz Łuszczynski**, Instytut Biologii UJK w Kielcach, e-mail: jluszczy@pu.kielce.pl
10. **Dr Bożena Łuszczynska**, Instytut Biologii UJK w Kielcach, e-mail: jluszczy@pu.kielce.pl
11. **Dr Bożenna Maciejczak**, Instytut Biologii UJK w Kielcach, e-mail: maciejka@ujk.edu.pl
12. **Prof. zw. dr hab. Adam Massalski**, Instytut Historii UJK w Kielcach, e-mail: massalski_a@interia.pl
13. **Dr Jan Prazak**, Państwowy Instytut Geologiczny Oddz. Świętokrzyski w Kielcach, e-mail: jan.prazak@pgi.gov.pl
14. **Dr Alojzy Przemyski**, Instytut Biologii UJK w Kielcach, e-mail: alozzy.przemyski@ujk.edu.pl
15. **Dr Paweł O. Sidło**, Instytut Biologii UJK w Kielcach, e-mail: p.sodlo@wp.pl
16. **Dr Roman Suligowski**, Instytut Geografii UJK w Kielcach, e-mail: rsulig@ujk.kielce.pl
17. Doc. dr hab. Jerzy Solon, IGiPZ PAN Warszawa, e-mail: j.solon@twarda.pan.pl
18. **Prof. UJK dr hab. inż. Anna Świercz**, Katedra Ochrony i Kształtowania Środowiska UJK w Kielcach, e-mail: swierczag@poczta.onet.pl
19. **Mgr Krzysztof Tomasik**, Departament Mienia, Geodezji, Kartografii i Planowania Przestrzennego Urząd Marszałkowski Woj. Świętokrzyskiego, e-mail: krzysztof.tomasik@sejmik.kielce.pl
20. **Dr Jan Urban**, Instytut Ochrony Przyrody PAN Kraków, e-mail: urban@iop.krakow.pl

